

Hittegods

Af Oliver Jeffers
Gyldendal 2016

Mary Fonden

Skab læseglæde

Vi anbefaler, at I arbejder med bogen over tre uger. Læsegruppen mødes to gange om ugen. Tre af gangene læser I bogen. Hver læsning er forskellig – se ”Huskersedler til oplæsning” i faghæftet.

Boghæftet er til inspiration. Vær opmærksom på børnegruppens nysgerrighed og energi ift. den enkelte bog. Styrk dialogen med børnene, og lav aktiviteter, som bygger videre på deres interesser. Bogen danner afsæt for samtalen, men må aldrig være en begrænsning for dialogen.

Før I går i gang med at læse

Nogle børn har brug for at spore sig ind på bogen, inden I åbner den. Det kan I gøre, ved at de møder og bruger bøgernes ord og begreber gennem sanselige aktiviteter og dialog.

- Se en lille filmtrailer for bogen <https://www.youtube.com/watch?v=tz-KhGlycY4>.
- Gør børnene bekendt med, hvad en pingvin er. Se korte film på nettet, og gå på biblioteket for at låne faktabøger om pingviner.

Sprogstrategi

Når du præsenterer børnene for en bog, fortæller du, hvad dens titel er, og hvad forfatteren og illustratoren hedder. Over tid får børnene en forståelse af, at en forfatter er en person, som digter historier, der bliver lavet til bøger, mens illustratoren er den person, som har tegnet illustrationerne. Børnene finder ud af, at forfatter og illustrator somme tider er én og samme person.

Se sammen på bogens forside og bagside, og spørg børnene, hvad de tror, bogen handler om.

Gode ord

De gode ord er karakteriseret ved, at de kan konkretiseres, visualiseres og/eller dramatiseres. Begynd altid med at spørge børnene, om nogen af dem kender ordet og kan fortælle eller vise, hvad det betyder. Arbejd med de gode ord i alle tre bogsamtaler. Variér ved, at børnene anden og tredje gang skiftes til at forklare ordene.

1. Overalt

Forklar ordet ved hjælp af ord, fx den fulgte efter ham, når han gik i skole, i supermarkedet, i biografen, i parken, på toilettet osv. Leg *Kongens efterfølger* ved at lade et barn gå forrest og følge efter barnet overalt.

2. Trist

Dramatisér ordet, og find synonymmer.

3. Hittegodskontor

Lad børnene komme med forslag - eller forklar ordet. Hvad findes på et hittegodskontor?

4. Ignorerede

Dramatisér ordet.

5. Skuffet

Dramatisér ordet, og lad børnene komme med forslag til ordets betydning. Lad børnene fortælle om oplevelser, hvor de er blevet skuffede.

6. Sydpolen

Find en globus frem. Hvis I ikke har en, kan I bruge en ballon eller en appelsin. Ellers kan I kigge på et kort.

7. Ingenting

Konkretisér ordet. Vis, at du ingenting har i lommen, i hånden osv.

8. Bedrøvet

Er det mere eller mindre end trist?

9. Ensom

Mon børnene kender den følelse?

10. Horisonten

Vis horisonten på illustrationen og på fotografier.

Spørgsmål til bogsamtale

Bogen er afsæt for samtalen, men vær nysgerrig på, hvad der optager børnene, og lad samtalen følge deres interesser. Husk, at alle svar er rigtige svar, så gem gerne "nej" af vejen.

Start med helt åbne spørgsmål.

1. Var der noget, du godt kunne lide i bogen?
2. Var der noget, du ikke kunne lide i bogen?

Hvis der er brug for at hjælpe samtalen på vej, kan du spørge til mere konkrete ting. Nogle børn kan have brug for at pege på bogens illustrationer som svar på spørgsmål.

- Hvad mon drengen tænker, da han åbner døren, og der står en pingvin udenfor? Hvad ville du gøre, hvis der en dag stod en pingvin uden for din dør?
- Hvordan kom pingvinen mon til drengens dør?
- Hvorfor mon pingvinen følger efter drengen overalt? Hvad tror du, den vil?
- Hvad ville du pakke i kufferten, hvis du skulle sejle til Sydpolen med en pingvin?
- Hvorfor mon drengen valgte at sejle tilbage til Sydpolen for at hente pingvinen?
- Pingvinen var ensom. Hvordan føles det at være ensom? Hvordan kan vi hjælpe andre, der er ensomme. Hvad kan vi selv gøre, hvis vi føler os ensomme?

Samtale om illustrationer

- Støt børnene i selv at få øje på, at illustrationerne på en række områder er stiliserede, fx er drengens ben bare to streger. Tilsvarende stilisering ses ved træerne og fuglene.
- Kig på bogens forside. Hvor mange bogstaver er der i ordet "Hittegods"? Kender I nogle af bogstaverne? Prøv selv at skrive ordet "hittegods".
- Se på illustrationen, hvor drengen og pingvinen gør båden klar til afgang. Hvilke redskaber anvender de? Hvad putter de i kufferten?
- Bed et barn om at finde illustrationer med stille hav og illustrationen med uvejr.

Sætninger til at gentage

I kan fx prøve at sige sætningerne i kor, rappe, hoppe eller klappe dem.

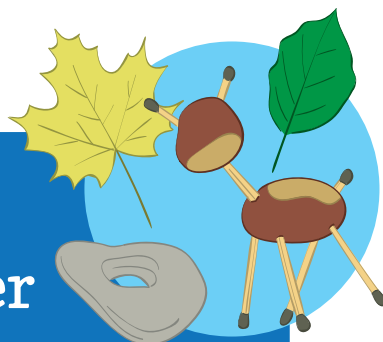
- Den nat kunne drengen ikke sove.
- Han løb ned til havnen og spurgte et stort skib.
- Pingvinen var ikke blevet væk hjemmefra.

Musikalske aktiviteter

- Syng: *Ude på det store hav.* Brug en kurv som robåd, og leg, at I sejler. Lad børnenes skiftes til at bestemme, hvor I skal sejle hen.

Kreative aktiviteter

- Lav pingviner af flamingo-æg, drenge af toiletruller, både af halverede mælkekartoner og paraplyer af muffinforme med piberenserhåndtag. Dramatisér historiens handling som bordteater.
- Lav skilte med teksten "Velkommen til Sydpolen". Tal om bogstavernes lyde. Gå på tur, hvor I finder og taler om skilte.
- Fortæl hinanden historier, ligesom drengen fortæller pingvinen historier. Skriv dem ned, og lav jeres egne bøger. Tal om, hvordan man bygger en historie op. Illustrér jeres bøger. Tal om begreber som forside, bagside, ord, bogstaver, forfatter og illustratør.

Ideer til leg

- Leg Hittegodskontor. Indret jer med en skranke, et skilt og diverse hittegoods. Lad børnene skiftes til at have de forskellige roller i legen.
- Byg et Sydpols-landskab på legepladsen, fx i en stor plastikkasse. Tilføj vand, isbjerge, isflager, sne, pingviner og både. Frys fx vand farvet med blå frugtfarve til is i spande eller anvend flamingo.

Bogklog

Bogklog er spørgsmål, der fungerer som oplæg til små samtaler, hvor I sætter fokus på forskellige sproglige aspekter ved bogens ord. Formålet er at bidrage til, at ordet lagres i børnenes ordforråd. Leg bogklog som afslutning på arbejdet med bogen.

1. Hvilket slags dyr er en pingvin?
2. Nævn navnene på tre fugle.
3. Se trist ud.
4. Hvilket mønster har drengens trøje, hue og paraplyen?
5. Hvor er der pingviner? Har I set levende pingviner?
6. Det hedder en nat og mange ...?
7. Find det forkerte ord: pingvin, hund, solsort, due.
8. Find et ord, som betyder næsten det samme som "trist".
9. Hvad er antonymet til "farvel"?
10. Hvad kigger drengen i, da han leder efter pingvinen?
11. Hvis man kan se noget i horisonten, er det så langt væk eller tæt på?
12. Hvad sejlede pingvinen i, da drengen fik øje på den ude i horisonten?
13. Hvilket tal står der på drengens robåd?
14. Ordet gummiand er lavet ved at sætte to ord sammen. Hvilke to?
15. Hvad rimer på "pingvin"?
16. Hvad er antonymet til "Sydpolen"?

LæseLeg derhjemme

Opfordr forældrene til at fortælle historier for deres børn, som drengen fortæller historier for pingvinen. Fx på gåturen hjem fra børnehave eller ved sovetid.

Bøger jeg kender-bog

1. Indsæt et lille udprint af bogforsiden
2. Giv bogen stjerner
3. Tegn en tegning

